

הפקולטה למדע הרווחה והבריאות
كلية علوم الرفاه والصحة

החוג לסייעוד / قسم التمريض / ע"ש צ'ריל ספנסר

Faculty of Social Welfare & Health Sciences

The Cheryl Spencer Department of Nursing

אוניברסיטת חיפה
University of Haifa
جامعة حيفا

16.01.2015

סילבוס לקורס בחירה בלימודי מוסמכים : רפואת נשים ופוריות הזוג – חידושים ודילמות
סמסטר ב', שנה"ל תשע"ה

מרכז הקורס : ד"ר אבי לייטמן, MD, MSc

רופא בכיר במחלקת נשים ויולדות ויחידת IVF – מרכז רפואי רמב"ם..
מנהל המרכז לבריאות האישה – שירותי בריאות כללית.
דוא"ל: lightman@netvision.net.il . שעות קבלה: לפני השיעור בתאום.

היקף : 2 שעות הוראה שבועיות. ימי ד' בשעות 1600–14.00.

תוכן הקורס : נושאים עדכניים וחדשניים ברפואת נשים, מיילדות ופוריות האישה והגבר. ניתוח של היבטים קליניים, מחקריים וטכנולוגיים בשילוב עם דיון בסוגיות ודילמות אתיות, משפטיות, מוסריות וכלכליות הקשורות לנושאים אלה. הסוגיות תשמשנה כמודל לדיון בנושאים עקרוניים של מערכת הבריאות (הערכת עלות - תועלת, האיזון בין טיפול ניסיוני לחדשני, האינטרס הציבורי מול טובת הפרט) וכלים לראייה ביקורתית של מחקרים ונהלים ברפואה.

כל נושא שיוצג בקורס יכלול את המרכיבים הבאים:
סקירת רקע קלינית מקיפה, היבטים מחקריים וטכנולוגיים, דיון בסוגיות אתיות, מוסריות, חברתיות ומשפטיות הקשורות לנושא, ניתוח הנושא בראייה רחבה של דילמות בתכנון וניהול מערכת הבריאות.

דרישות:

1. נוכחות בלפחות 75% מההרצאות.
2. בחינה בכתב בסיום הקורס (עם חומר פתוח).

תכנית הקורס – נושאים:

1. **הפיזיולוגיה של תהליך ההפריה** (מנגנון המפגש זרע-ביצית) והשרשת העובר ברחם. **אמבריולוגיה** – היבטים קליניים של התפתחות העובר הראשונית. **טרטולוגיה** – עקרונות, תרופות וגורמי סיכון שונים לפגיעה בעובר.
2. **טכנולוגיות הפריה חוץ גופית ואבחנה גנטית טרום השרשתית של העובר (PGD)**, עקרונות הטכנולוגיה, יישומים קליניים ומחקריים, דילמות אתיות ומשפטיות בטיפולי IVF, ICSI, PGD שיבוט עוברים וטיפול עם **תאי גזע** לרבייה.
3. **השפעת גיל האישה וגיל הגבר על הפוריות, מהלך הריון ובריאות היילוד**. פיזיולוגיה של השפעת הגיל על הפוריות, סוגיות קליניות, אתיות, חברתיות ומשפטיות של הריון בגיל מבוגר. האם על רשויות הבריאות במדינה להתערב בטיפולים אלה?
4. **החיסון נגד HPV למניעת סרטן צוואר הרחם כמודל לניתוח תהליך הפיתוח והניסויים הקליניים של תכשיר תרופתי/חיסון חדש**. גישות ודילמות בבדיקות סקר לסרטן הבנת מדדי יעילות ובטיחות של החיסון. שיקולי עלות-תועלת של הכנסת החיסון בהיבט הרפואה הציבורית.
5. **הריון בנשאי מחלות נגיפיות מדבקות (HIV, הפטיטיס B, הפטיטיס C)**, משמעות המחלות על מהלך הריון ובריאות היילוד. נהלים למניעת הדבקה וסיבוכים. דילמות של אינטרס הפרט מול האינטרס הציבורי.
6. **טיפולים אונקולוגיים בגיל הפוריות**. השפעת המחלה והטיפולים האונקולוגיים על פוריות הזוג. שיטות חדשניות של **שימור פוטנציאל הפוריות בנשים וגברים**.
7. **תרומת גמטות (תאי זרע וביציות) – עדכונים וחידושים**. צרכים חדשים לאור שינויים חברתיים וטכנולוגיות חדשות של הפריה חוץ גופית. גישות ופסיקות משפטיות עדכניות. דילמות של אנונימיות התורם/ת ושמירת זרע וביציות מנפטר/ת.